

"... ez már nem a kleisti Kohlhaas, hanem a miénk..."

[1]

A drámairodalom egyik legerősebb története Kohlhaas-é. Ugyanakkor – persze nem lelőve előre „a poént” – Te más fókuszot kerestél és találtál. Mennyire tudtál ezen az új vonalon haladni? A kleisti történet mennyire kötött gúzsba vagy épp tartott az ösvényen? Már az előadás címe is tükrözi ezt a saját utat. Mennyire Kleisté a mű, mennyire a titétek?

Amikor az eredeti Kleist mű a kezembe került, arra jutottam, hogy egyik megtalálható drámai feldolgozás sem lesz alkalmas arra, amit mi szeretnénk, így jutottunk el oda, hogy saját magunk alkalmazzuk színpadra a kisregényt. Ebben Kautzky Dallos Máté volt segítségemre, aki dramaturgként segítette a munkánkat. Megpróbáltuk magunkra varrni ezt a bő kabátot.

Az eredeti szöveg egy zseniális mű, tömör, de nagyon bonyolult a történetvezetése, gúzsba nem kötött, mert nem akartunk egy teljes spektrumú színpadi adaptációt létrehozni, aminek minden eleme megegyezik a Kleist dramaturgiával, sokat sűrítettünk, a koncepcióhoz, vagy épp a színészekre formáltuk a szövegtömböt. Az is lényeges volt már a munka legelején, hogy ebben a rettenetesen bonyolult kérdésben, hogy az ember meddig megy el a saját igaza érdekében, benne legyen minden alkotó véleménye; és bevallom, ezt szeretem legjobban az egyetemi színházban, hogy itt ezt meg lehet tenni. A játékosok nagyon saját ügyüknek érzik az előadásokat és azokról tényleg gondolkodnak. Így a vége felé pedig azt mondom, hogy ez már nem a kleisti Kohlhaas, hanem a miénk. A címe egyszerűen „K” lett.

Ez a harmadik rendezésed. A tavaly bemutatott (2016. 01. 16.) Baal után mennyire más ez a munka? Baal ösztönlény, lázad – alapból. Kohlhaas nem innen indul, de eljut idáig, legalábbis a történet végére. Kikkel dolgozol most? Ki lesz a Te Kohlhaasod?

Nagyon más. Már csak az alapanyagok is, de a munka folyamata is teljesen eltérő. Itt például nincsen kiindulásnak drámai szövegünk. Ez tudatos a részemről. Nem vagyok egy rutinos rendező, vagy akár rendezőnek sem, nevezném magam, ezért, ha tehetem, új oldalról közelítek, minden ilyen feladathoz. A két figura teljesen másból indul, másból is építkezik, de igen, a

lázadás összeköti őket.

A játszóknak magja a Baalhoz kapcsolható, persze azért vannak változások. A háttérstáb is hasonlóan állt fel. A Baalra kialakult egy kis csapat, ami most bővült a Mátéval (Kautzky Dallos Máté), illetve a zenei tekintetben Jankó Matyi dolgozik Etlinger Misivel karöltve. A mi Kohlhaasunk pedig Kuti Gergely lesz.

A műszakos kollégák, (Tolnay Donát, Fehér Zsombor) már meséltek a készülő díszletről, ami már most, félkészben is nagy hatással van órájuk is... Még bőven alakul, formálódik minden, alkotótársad, Kuti Letícia segít megvalósítani, amit a színpadon látni szeretnél a JESZ-es „üres térben”...

Igen, a díszlet és a jelmez az ő tervezése alapján készül, most egy másik utat választottunk. Mobilabbá szeretnénk tenni a teret, mint eddig, de pl. földet most nem hozunk be a színházba. A színházunk egészét, csupasz adottságait használjuk, „kis kiegészítésekkel”.

A JESZ egyik vezető színésze vagy (csak az épp futó szerepeidet említve Alceste – A mizantróp; Hamlet – Hamlet), mennyire dolgozol ebből rendezőként? Hogy érzed, a tavalyi (rendezői) munkamódszeredhez képest változott valami?

Szeretem komplexen nézni a dolgokat, akkor érzem jól magam a bőrömben, ha érzem szerepem pontos feladatát, és hogy meddig mehetek el benne. Ötletelni jó együtt, de a döntés mindig a rendezőé. Színészként meg más dolgokat mozgatok, a dolgomat próbálom végezni, arra kapcsolom át az agyam. Tavalyhoz képest változtam, nyilván a színházi tapasztalatok miatt is. Tavaly nagyon kész dolgokkal érkeztem a színészekhez, idén az előadás nyelve miatt is, több a mozgásterük.

A Baal szép sorozatot élt meg, még nincs eltemetve, de egyelőre – egyeztetési okok miatt - elengedték az előadást, ami nem kevészer, 11 alkalommal ment. Rendezőként, alkotóként mennyire tudsz váltani, továbblépni?

Nehezen engedem el, de ez szerintem így van jól. Ha nem foglalkoznánk vele a bemutató után, könnyen belesüppedhetne az unalmas reprodukcióba. Sosem éreztem egy teljesen kész előadásnak, úgy sem, hogy egyes részek nagyon szépen csillogtak. Folyamatosan csiszolgattam is. Ez persze, az én felelősségem, hogy így lett, nem bántam meg, hogy ekkora fába vágtuk a fejszénket, sokat tanultam belőle.

A JESZ-es társulati tagság mellett mivel foglalkozol? Mik a további terveid?

A Szekszárdi Német Színház színésze vagyok, most már második éve, és az SZFE első éves hallgatója, ezek lekötik az időmet. Tervek szempontjából, most a bemutatóig látok. Utána lesz idő gondolkodni a következőkön.

Tervezett nyilvános bemutató a JESZ-ben: 2017. február 28. (kedd) 19.00

Forrás webcím: https://jesz.pte.hu/ez_mar_nem_kleisti_kohlhaas_hanem_mienk

Hivatkozások

[1] <https://jesz.pte.hu/sites/jesz.pte.hu/files/styles/large/public/zak.jpg?itok=ZVEYIWJ9>